

Организације којима се можеш обрађити

Београд, Суботица
НВО СПУ – Сигуран пулс младих
Телефон: 064/927 51 21
E-mail: safepulse@gmail.com
Нови Сад, Крагујевац
НВО Омладина ЈАЗАС–а Нови Сад и Омладина ЈАЗАС–а Крагујевац
Телефон: 021/ 45-45-14 и 034/366-900 (069/53-53-629)
E-mail:office@sida.org.rs • www.sida.org.rs

Ниш
НВО ОИЦ – Омладински информативни центар
Телефон: 064/64-90-648
Шабац, Ваљево, Сремска Митровица
НВО АСОЦИЈАЦИЈА ДУГА
Телефон: 015/341-525 и 065/46-88-682 (17–22:00 часа)
E-mail: vavilon@gromnet.net

Добровољно и поверљиво саветовање и тестирање на ХИВ (ДПСТ)

• У центрима за добровољно и поверљиво саветовање и тестирање можеш бесплатно да се посаветујеш или тестираш на ХИВ, али и на хепатитис Б и Ц и хламидију. У тим центрима није ти потребан никакав документ (здравствена књижица или лична карта) и све што тамо кажеш поверљиво је.
• **Важно** је да знаш да постоји „период прозора“, а то је време од ризичног контакта до тренутка када можеш да урадиш тест, односно када тест може да препозна антитела на ХИВ у твом организму и тако покаже прави резултат. „Период прозора“ траје око два месеца од последњег ризичног односа. Ипак, у центар дођи кад год осетиш потребу да се посаветујеш, а препоручује се да обавезно дођеш ако си имао ризичан незаштићени сексуални однос!

Добровољно и поверљиво саветовање и тестирање на ХИВ (ДПСТ)

• **ХИВ шесетови** за кућну употребу НЕ ПРЕПОРУЧУЈУ се јер нису прецизни у одређивању резултата шеста, и зато што су свакој особи потребне информације и подршка у шестови када сазнаје резултат, без обзира на његов исход. **Важно је знаћи да редовно шестирање није заштити од инфекције!**

Адресе центара за ДПСТ на ХИВ и полно преносиве болести

Београд
Градски завод за јавно здравље Београд, Центар за ХИВ/AIDS
Улица Деспота Стефана 54 а, IV спрат, соба 72
Телефон: 011/32-30-038
Радним данима 09–12:00 часова

Ниш
Завод за заштиту здравља студената,
Центар за превенцију сиде
и полно преносивих инфекција
Улица Крунска 57 (улаз из Браће Неђића 28)
Телефон: 011/24-321-92
Радним данима 09–17:00 часова

Нови Сад

Нови Сад
Институт за јавно здравље Војводине,
Центар за контролу
и превенцију болести
Улица Футошка 121, II спрат, соба 54
Телефон: 021/4897-840
Радним данима 07–13:00 часова

Ниш

Ниш
Институт за јавно здравље Ниш,
Саветовалиште за ДПСТ
Булевар др Зорана Ђинђића 50, соба 38 а
Телефон: 018/4539-539
Радним данима 08–13:00 часова

Крагујевац

Крагујевац
Институт за јавно здравље Крагујевац
Улица Николе Пашића 1
Телефон: 034/504-534
Уторак 08–13:00, среда 13–19:00,
четвртак 08–13:00 часова

Шабац

Шабац
Завод за јавно здравље Шабац,
Саветовалиште за заразне болести
Улица Јована Цвијића 1
Телефон: 015/343-605, локал 113
Радним данима 07–13:00 часова

Суботица

Суботица
Завод за јавно здравље Суботица
Улица Змај-Јовина 30
Телефон: 024/571-197
Радним данима 07–14:00 часова

Сремска Митровица

Сремска Митровица
Завод за јавно здравље
Сремска Митровица
Улица Стари шор 47,
амбуланта за вакцинацију (приземље)
Телефон: 022/610-511, локал 108
Радним данима 07–14:00 часова

Која је разлика између ХИВ–а и СИДЕ (AIDS–а)?

• **ХИВ** (вирус хумане имунодефицијенције, односно вирус који изазива смањење имунитета) је вирус који у организму, пре свега, напада имуни систем. Ако је особа заражена вирусом, значи да је ХИВ позитивна. Постепено се уништава имуни систем и јављају различите болести, али особа годинама не мора да се осећа болесно и да има симптоме. Од тренутка инфицирања ХИВ-ом, па до развијања СИДЕ, може проћи неколико година.
• **СИДА** (синдром шћеченог тубишког имунитета) је озбиљно стање када су одбрамбене моћи имуног система особе толико оштећене да организам не може ефикасно да се одбрани ни од лакших болести.

ХИВ се МОЖЕ пренети

• **Сексуалним** контактом, пре свега аналним сексуалним односом, без употребе кондома или његовом неодговарајућом употребом. Инфекција настаје услед контакта са спермом, семеном течносту, вагиналном течносту или крвљу (ако у устима, аналном отвору или вагини већ постоји раница или се створи током сексуалног односа). Приликом сексуалног односа увек је у већој опасности од инфекције особа у коју се продире, без кондома, а нарочито ако се излије семена течност;
• **Путем** инфициране крви (коришћењем заједничког прибора за интравенско убризгавање дроге);
• **С** инфициране мајке на дете, у трудноћи, приликом порођаја и дојења (вертикална транс-мисија).

Важно – што што раница можда није видљива голим оком, не значи да не постоји!

ХИВ се РЕТКО МОЖЕ пренети

• **Пољупцем** у уста (ако особе имају ранице или повреде у устима);
• **Приликом** тетовирања, пирсовања... (рад са нестерилним прибором);
• **Разменом** прибора за личну хигијену са ХИВ+ особом (бријач, четкица за зубе, маказице за нокте...).

ХИВ се НЕ МОЖЕ пренети

• **Руковањем**, загрљајем или било којим обликом социјалног контакта с особом која живи с ХИВ-ом;
• **Кислицом**, кашљањем, знојењем, сузама;
• **Коришћењем** истог тоалета и купатила (то не подразумева прибор за бријање, маказице за нокте – предмете на којима крв може да остане у траговима);
• **Урином** (мокраћом), фекалијама (изметом), мада се тако може пренети вирус хепатитиса Б;
• **Убодом** инсеката (комарац и сл.), као ни посредством животиња.

Правилна употреба кондома

• **Кондом** је најефикаснија заштита од ХИВ-а и других полно преносивих инфекција. Ако се правилно користи, кондом је сигурно средство заштите.

Неколико корисних савета

• **Кондом** увек купи у апотеци, у другим овлашћеним продавницама или на кондоматима. Никако га не купуј на улици или на киоску;
• **ПРОВЕРИ** рок трајања и да ли на омоту пише да је електронски тестиран (ознака СЕ);
• **Чувал** га даље од извора топлоте и никако га не носи дуже од 24 сата у џепу или уз тело (јер га топлота тела оштећује);
• **Приликом** отварања омота кондома, води рачуна да се кондом не оштети ноктом или зубима. Зато је најбоље отварати омот прстима. Кад стављаш кондом на врх полног органа (главић),

Неколико корисних савета

води рачуна о томе да је кондом окренут на праву страну, да би могао да се одмота надолу, до корена полног органа;
• **На** врху кондома постоји резервоар за сперму који при стављању кондома на полни орган треба да остане празан и прихвати сперму након изливања. Зато се приликом стављања на полни орган кондом држи за резервоар палцем и кажипрстом, тако да се из њега истисне ваздух (у противном може да пукне) и затим навуче до корена полног органа;
• **Уколико** имаш анални секс, по навлачењу кондома на полни орган, на спољну страну кондома стави додатно средство за подмазивање, тј. смањење трења (подмазивач/лубрикант). Подмазивач не треба стављати на сам penis, пре стављања кондома;
• **Лубрикант** никако не треба да буде на бази уља (маст, крема, вазелин и сл.), већ искључиво на воденој бази (глицерин), јер масне подлоге оштећују кондом, доводе до пуцања и спадања;

Неколико корисних савета

• **Никако** не треба да стављаш два кондома истовремено (један преко другог), јер се повећава трење и могућност да кондоми пукну или склизну;
• **Често** је немогуће видети голим оком да ли је кондом пукао. Ипак, важно је да током односа премрено провериш да ли је кондом пукао или спао, и да га замениш новим;
• **При** аналном односу по могућству треба користити **дебље (extra safe)** кондоме, ојачане за анални секс. Ипак, боље је користити било какав кондом него никакав;
• **По** завршетку сексуалног односа, пажљиво извуци penis из уста, чмара (вагине) партнера, да се семена течност не би просула из кондома, а затим пажљиво скини употребљен кондом, вежи га и баци у канту за смеће.

• **Једном** употребљен кондом **никад** **немој** **користити** **поново!**